

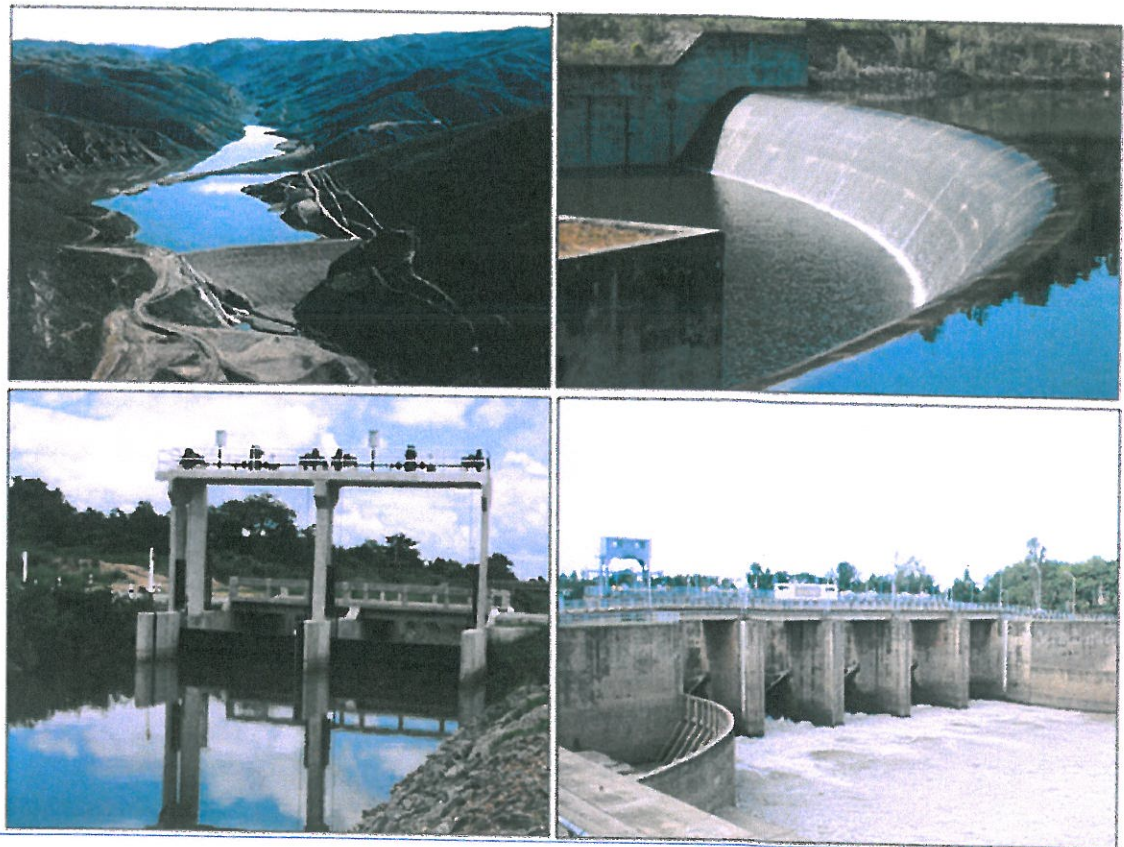

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

หลักสูตรช่างควบคุมงานก่อสร้างโครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ

วิชา

ปัญหาการก่อสร้างแหล่งน้ำและวิธีการแก้ไข

โดย นายประสิทธิ์ พัวทวี
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านบริหารจัดการน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ

ปัญหาการก่อสร้างแหล่งน้ำและวิธีการแก้ไข

ประสิทธิ์ พัทวี ผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรม

1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- หลายพื้นที่ในประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรน้ำ และประสบปัญหาอุทกภัย
- การใช้ทรัพยากรน้ำในปริมาณมาก ในภาคส่วนต่างๆ เช่นเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ฯลฯ
- เป็นผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนของทรัพยากรน้ำอย่างต่อเนื่อง
- หากไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาก็จะทำให้ไม่สามารถใช้แหล่งน้ำได้อย่างต่อเนื่องในอนาคตอย่างยั่งยืน

2

1 ปัญหาการก่อสร้างแหล่งน้ำ

- 1 ปัญหาเรื่องที่ดิน
- 2 ปัญหารูปแบบโครงการก่อสร้างไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ
- 3 ปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4 ปัญหาที่ที่ดิน
- 5 ชนิดหรือกลุ่มดินในบริเวณที่ก่อสร้าง
- 6 ระดับน้ำใต้ดิน

3

1 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดินในการก่อสร้างโครงการแหล่งน้ำ

- 1.1 การวางผังก่อสร้าง รุกกล้าที่เอกชน
- 1.2 อดีตเอกชนเคยมอบให้ แต่ปัจจุบันขณะก่อสร้างไม่ยินยอม

4

1 แนวทางแก้ไขข้อหากรรมสิทธิ์ที่ดินในการก่อสร้างโครงการแหล่งน้ำ

- 1.1 ขั้นตอนสำรวจโครงการต้องจัดทำเอกสารมอบที่ดินให้ก่อสร้างโครงการให้เรียบร้อย ก่อนนำไปเข้าแผนงานประจำปีก่อสร้าง
- 1.2 ขอรังวัดปักหมุดตัดพื้นที่ ที่มอบให้ก่อสร้างโครงการฯออกจากโฉนดที่ดิน
- 1.3 ขอแก้ไขแบบแปลนเพื่อบรรเทาปัญหาที่ดิน รายที่มีปัญหา โดยวัตถุประสงค์ของโครงการยังเหมือนเดิม
- 1.4 ขอตั้งงบประมาณ มาจ่ายเป็นค่าเวนคืนที่ดิน ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตาม พรบ.ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530

ตัวอย่าง การเวนคืนที่ดิน

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน
ในท้องที่ตำบลท่าพระ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
และแขวงคลองน้ำเค็มประเทศ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๖๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลท่าพระ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และแขวงคลองน้ำเค็มประเทศ กรุงเทพมหานคร เพื่อขยายทางหลวงชนบท ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอขอไว้ เลขที่เสนอ ๗๖๕๖ ก.พิเศษกาญจนบุรีวันที่ ๑๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยมาตรา ๕ วรรคสาม และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งและแก้ไขกฎหมาย ซึ่งมาตรา ๒๔ ประกอบกับมาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกาศกับมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งและแก้ไขกฎหมาย ซึ่งมาตรา ๒๔ ประกอบกับมาตรา ๘๖ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖

ตัวอย่าง การเวนคืนที่ดิน

เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๓๗ ก หน้า ๖
ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องขยายเขตของเขต สภะคีอัมพรหว่าทราชวรมันที่๓นครราชสีมา ๑๒๕๖ กับเขตกาญจนบุรีเขต ๓๑ ในท้องที่ตำบลราชและตำบลบางพลี จังหวัดสุพรรณบุรีการ สดงนครราชสีมา เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็วแก่การจราจรและการขนส่งอันเป็นกิจการสาธารณะไปทั่ว ในกรณี สหครกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่ดังกล่าว เพื่อให้ได้พื้นที่เพื่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปทำการสำรวจและเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ที่จะเวนคืนที่แน่นอน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

11

2 ปัญหารูปแบบโครงการก่อสร้างไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ

2.1 โครงการได้สำรวจออกแบบไว้นาน สภาพภูมิประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ก่อสร้างตามรูปแบบเดิมไม่ได้

2.2 รูปแบบแปลนและรายละเอียด ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ หากก่อสร้างตามรูปแบบเดิม เกรงจะไม่มี ความมั่นคงแข็งแรงและใช้งานไม่ได้ตามวัตถุประสงค์โครงการ

12

2 แนวทางแก้ไขปัญหารูปแบบโครงการก่อสร้างไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ

2.1 ขอแก้ไขแบบแปลนและรายละเอียด ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีความมั่นคงแข็งแรง ใช้ประโยชน์ได้ ตามวัตถุประสงค์เดิมและประหยัดงบประมาณ

2.2 การแก้ไขต้องดำเนินการโดยวิศวกรผู้ออกแบบโครงการนี้ หรือวิศวกรผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม กำหนดและได้รับเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างฯ

13

3 ปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทางหลวง, กรมทางหลวงชนบท, กรมชลประทาน, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, สปก, กรมเจ้าท่า, กรมธนารักษ์, กรมป่าไม้ และกรมอุทยานฯ เป็นต้น

3.2 ขั้นตอนการสำรวจออกแบบโครงการ เจ้าหน้าที่ไม่ทราบข้อมูลว่าพื้นที่โครงการตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบของหน่วยงานใด จึงไม่ได้ขออนุญาตไว้

3.3 การขออนุญาตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขณะก่อสร้างโครงการได้รับอนุญาตล่าช้า

14

3 แนวทางแก้ไขปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 ขั้นตอนการสำรวจออกแบบโครงการ เจ้าหน้าที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบพื้นที่โครงการให้ละเอียดรอบคอบและชัดเจนก่อน

3.2 ต้องขออนุญาตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เสร็จเรียบร้อย ก่อนบรรจุโครงการเข้าแผนงานประจำปี

3.3 โครงการที่มีที่ตั้ง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติ ให้หลีกเลี่ยง ไม่ดำเนินโครงการ

3.4 การขออนุญาตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ยื่นเรื่องเสนอ ต่อหน่วยงานภูมิภาค ที่อยู่ประจำจังหวัดนั้นๆ

3.5 เมื่อยื่นเรื่องขออนุญาตแล้ว ต้องมอบเจ้าหน้าที่ ติดตามประสานงาน การขออนุญาตอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะได้รับอนุญาต

15

1. ประเภทของป่าไม้ที่ต้องขออนุญาตเข้าทำประโยชน์

1.1 ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติพ.ศ.2507

- เขตพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ โซน E
- - เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร โซน A

1.2 เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี

- ให้ใช้ระเบียบการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอนุโลม และต้องจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแต่ละประเภทของโครงการประกอบคำขอใช้พื้นที่ด้วย

16

1. ประเภทของป่าไม้ที่ต้องขออนุญาตเข้าทำประโยชน์

1.3 เขตป่าอนุรักษ์โซน C (ในเขตป่าสงวนฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535)

เฉพาะส่วนราชการ หรือ องค์การของรัฐ ถ้ามีความจำเป็นต้องขอใช้พื้นที่จะต้อง เป็นการดำเนินตามโครงการพระราชดำริ หรือโครงการเพื่อความมั่นคงของชาติ และโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ โดยผู้ขอต้องชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นให้ชัดเจน รวมทั้งจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมของแต่ละประเภทโครงการ แต่ทั้งนี้พื้นที่ที่ขอใช้ต้องไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ ตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้แล้ว

17

2. ประเภทป่าไม้ที่ไม่ต้องจัดทำร่องราวเสนขอขออนุญาตเข้าทำประโยชน์

ป่าที่กรมป่าไม้กั้นออกจากเขตป่า "ก.อ." แต่ต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในพื้นที่ ก่อนเข้าดำเนินการก่อสร้าง

18

4. ขั้นตอนการดำเนินการขอใช้พื้นที่ป่าไม้

4.1 ตรวจสอบพิกัดจุดก่อสร้างตามที่รายงานการศึกษาระบุว่าตรงกันหรือไม่ และประสาน สอบถามอย่างเป็นทางการกับหน่วยงานของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช

4.2. พิจารณาว่าพื้นที่ที่จะขอใช้ก่อสร้าง ขัดต่อระเบียบและกฎหมายของกรมป่าไม้ หรือกรมอุทยานฯ หรือไม่

21

4. ขั้นตอนการดำเนินการขอใช้พื้นที่ป่าไม้

4.3 พิจารณาแล้ว สามารถขอใช้พื้นที่ได้ ให้ประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ขอความเห็นชอบในการที่จะขอใช้พื้นที่ป่าในเขตป่าท้องที่ที่ อปท. ตั้งอยู่

4.4 รวบรวมเอกสารข้อมูลต่างๆ จัดทำเรื่องราวเสนอขอใช้พื้นที่ต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (จังหวัด) โดยมีเอกสารต่างๆ ประกอบคำขอใช้ ตามที่กรมป่าไม้กำหนด

22

5. การจัดทำเอกสารประกอบเรื่องราชการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (สำหรับงานโครงการชลประทานขนาดเล็ก)

- 5.1 แบบคำขอใช้พื้นที่ของส่วนราชการ (แบบ ป.ส.17)
- 5.2 แผนที่จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ มาตรฐาน 1:50,000
- 5.3 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตรฐาน 1:4,000
- 5.4 แผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ
- 5.5 แผนผังแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอใช้
- 5.6 รายละเอียดโครงการ
- 5.7 เหตุผลและความจำเป็นที่ก่อสร้าง

23

5. การจัดทำเอกสารประกอบเรื่องราชการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (สำหรับงานโครงการชลประทานขนาดเล็ก)

- 5.8 รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ให้ความเห็นชอบในการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าท้องถิ่น
- 5.9 รายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (ENVIRONMENTAL CHECKLIST) กรณีขอใช้พื้นที่ใน เขตป่าอนุรักษ์โซน C และเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี
- 5.10 รายงานเหตุผลและความจำเป็นกรณีขอใช้พื้นที่มากกว่า 20 ไร่ ที่ส่วนราชการเจ้าสังกัด ระดับกระทรวงให้ความเห็นชอบแล้ว

24

5. การจัดทำเอกสารประกอบเรื่องราวการขออนุญาตเข้าทำ
ประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติ (สำหรับงานโครงการ
ชลประทานขนาดเล็ก)

5.11 คำสั่ง หรือ หนังสือแสดงการได้รับมอบอำนาจให้เป็นผู้มีสิทธิ ลงนาม
เป็นผู้ยื่นคำขอใช้พื้นที่

5.12 หนังสือมอบอำนาจให้เป็นผู้ดำเนินการแทนผู้ยื่นคำขอใช้พื้นที่

5.13 เอกสารประกอบอื่นๆ ตามที่เจ้าหน้าที่ขอเพิ่มเติม

25

4 ปัญหาที่ที่ดิน

4.1 ที่ที่ดินที่สามารถนำดินไปทิ้งได้ ได้แก่ ที่ของโรงเรียน, ที่ของ
วัด, ที่ของหน่วยงานราชการ, ที่ของ กรมธนารักษ์ และที่ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

4.2 บริเวณที่ทิ้งดินสาธารณะ มีไม่เพียงพอ ที่จะทิ้งดินของ
โครงการ

4.3 บริเวณที่ทิ้งดินตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งมา
คลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้อง

26

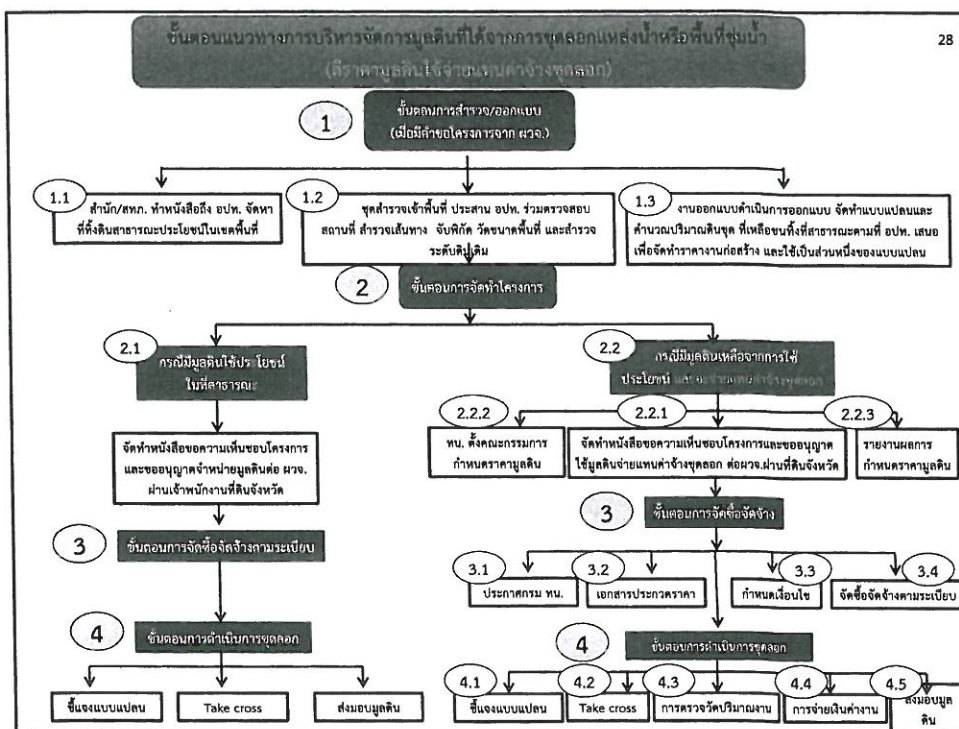
4 แนวทางแก้ไขปัญหาที่ที่ดิน

4.1 เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจโครงการ ต้องตรวจสอบสถานที่ ที่ที่ดินสาธารณะโดยละเอียด เช่น ตรวจวัดพื้นที่ว่ามีกี่ไร่ พิกัดที่ตั้งของพื้นที่ เส้นทางขนส่ง รวมทั้งระยะทางขนส่ง เพื่อคำนวณหา ปริมาณดินที่จะนำมาทิ้งได้ในแต่ละแห่ง

4.2 ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบว่าที่ดินนั้น เป็นที่สาธารณะจริง และขออนุญาตตามขั้นตอนระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.3 จัดเรียงลำดับความสำคัญของสถานที่ทิ้งดิน (จากใกล้ไปไกล) พร้อมระบุปริมาณดินทิ้ง ในแต่ละแห่ง ลงในแบบแปลนโครงการ เพื่อใช้ในการประมาณราคาค่าก่อสร้างและบริหารงานทิ้งดิน

27

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

- จากการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ในช่วงปีงบประมาณที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน พบว่าวัสดุมูลดินที่ได้จากการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติมีขีดจำกัดไม่สามารถบริหารจัดการมูลดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานและเป็นข้อสังเกตของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ทำให้ราชการเสียประโยชน์

29

สาเหตุ

- ◆ ที่ทิ้งดินที่เป็นสาธารณประโยชน์และสาธารณกุศลไม่เพียงพอ
- ◆ ระยะขนจากโครงการไปจุดที่ทิ้งดินมีระยะทางไกล ทำให้ต้นทุนในการก่อสร้างสูงขึ้น
- ◆ ผู้รับจ้างลักลอบนำมูลดินไปขายให้เอกชน
- ◆ เรื่องปริมาณงานดิน ณ จุดที่ทิ้งดินไม่สอดคล้องกับปริมาณงานดินขุด
- ◆ การทิ้งดินในที่เอกชนโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ◆ ขาดเอกสารหลักฐานหนังสือร้องขอใช้มูลดินจากส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการ ทั้งในที่สาธารณประโยชน์ และสาธารณกุศลต่าง ๆ
- ◆ ข้อระเบียบและข้อกฎหมายไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน

30

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการมูลดินหรือวัสดุที่ได้จากการขุดลอก โครงการพัฒนา ออนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ
- ใช้เป็นคู่มืออบรมเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ข้อระเบียบ และข้อกฎหมาย และสามารถวางแผนจัดทำโครงการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

31

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

• ช่างสำรวจ • ผู้ออกแบบ • ผู้จัดทำราคาค่าก่อสร้าง • คณะกรรมการตรวจการจ้าง • ผู้ควบคุมงาน	* คณะกรรมการประกวดราคาจ้างฯ * คณะกรรมการร่าง TOR * คณะกรรมการกำหนดราคามูลดิน * พัสดุ , การเงิน

32

กฎหมายและข้อระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์ พ.ศ. 2547 (แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในอำนาจดูแลของกระทรวงมหาดไทย)
- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 (แหล่งน้ำประเภทแม่น้ำ น่านน้ำ ที่อยู่ในอำนาจดูแลรักษาของกรมเจ้าท่า)
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่การพัสดุ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549 (แหล่งน้ำในที่ราชพัสดุ ที่อยู่ในอำนาจดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง)

33

ตารางเปรียบเทียบการจัดการวัสดุของข้อระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย	กรมเจ้าท่า	กระทรวงการคลัง
เป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก	เป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก	ตีราคาเป็นค่าจ้างขุดลอก
จ่ายแทนค่าจ้างขุดลอก	จ่ายแทนค่าจ้างขุดลอก	จำหน่ายดินหรือวัสดุอื่นๆ
หากมีส่วนเกินจากค่าจ้าง ต้องจ่ายค่าตอบแทน กรวด หิน ดิน ทราาย คีน แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	หากมีส่วนเกินจากค่าจ้าง ต้องจ่ายค่าตอบแทน กรวด หิน ดิน ทราาย คีน แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ที่ได้จากที่ราชพัสดุ ให้ดำเนินการตามตาม ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ พักสตุ โดยอนุโลม
นำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ	นำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ	นำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ

34

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

ดินที่นอกเหนือจากที่นำไปใช้งานก่อสร้าง

ดำเนินการได้ 3 กรณี

- 1 นำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือสาธารณกุศล
- 2 จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง
- 3 การตีราคาเป็นค่าจ้างขุดลอก

35

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

1 กรณี : นำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือสาธารณกุศล

ร่าง - แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอกหรือก่อสร้างแหล่งน้ำ (ฉบับร่าง - 25 กุมภาพันธ์ 2552)

6

1. การนำไปใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสาธารณกุศล

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 ข้อ 24 กำหนดไว้ว่า “การนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศลให้ผู้ที่ใช้ที่ราชพัสดุเป็นผู้ขออนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยจะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่สาธารณชนจะพึงได้รับส่งไปประกอบการพิจารณาด้วย” ดังนั้น หากหน่วยงานที่ดำเนินการขุดลอกหรือก่อสร้างแหล่งน้ำ จะนำดินดังกล่าวไปใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล เขตกรุงเทพมหานครให้ทำหนังสือขออนุญาตต่ออธิบดีกรมธนารักษ์ ในจังหวัดอื่นให้ขออนุญาตต่อผู้ราชการจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ก่อสร้าง โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ได้รับประกอบการพิจารณาด้วย

36

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

1 กรณี : นำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสาธารณะกุศล

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตนำดินที่ได้ไปจำหน่ายให้กับผู้รับจ้าง (ปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม)

หนังสือ ขออนุญาตผู้ว่าฯ

ที่ กน

เรื่อง ขออนุญาตนำดินที่ได้จากการขุดลอกหรือก่อสร้างแห่งหนึ่งไปจำหน่ายให้ผู้รับจ้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

อ้างถึง 1. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง และ ป่าฯ รักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ.2546

2. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง และ ป่าฯ รักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549

ถึงที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0310/278 ลงวันที่ 13 มกราคม 2552

2. หนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0310/10339 ลงวันที่ 11 กันยายน 2551

ด้วยกรมชลประทาน โดยโครงการ..... สำนักชลประทานที่..... มีแผนงานก่อสร้าง..... อุทกภาคในเขต..... ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณประโยชน์ ประมาณ..... อุทกภาคในเขต..... ส่วนดินที่เหลืออีกประมาณ..... อุทกภาคในเขต..... กรมชลประทานมีความประสงค์จะจำหน่ายให้กับผู้รับจ้างที่ชนะการสอบราคา/ประกวดราคาเป็นผู้รับซื้อมูลดินในคราวเดียวกัน โดยไม่ทำการขายทอดตลาดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตาม नियमระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง และ ป่าฯ รักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ.2546 ข้อ 22 ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว กรมธนารักษ์ได้อนุมัติในหลักการไว้แล้วตามหนังสือ ที่ กค 0310/278 ลงวันที่ 13 มกราคม 2552 ประกอบหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0310/10339 ลงวันที่ 11 กันยายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

.....

37

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

1.) ฝ่ายวิศวกรรมฯ : ถอดแบบฯ และคำนวณปริมาณดิน

2.) ถอดแบบฯ แล้ว มีปริมาณดิน **มากเกินไป** ที่จะใช้ในการก่อสร้างฯ ดำเนินการได้ 2 วิธี

- 2.1 ขายทอดตลาด
- 2.2 ให้ผู้เสนอราคาที่ชนะการเสนอราคาเป็นผู้รับซื้อดินที่ขุดได้ในคราวเดียวกันกับสอบราคา/ประกวดราคาจ้าง

38

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

 ประกาศกรมชลประทาน
 เรื่อง ประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
 การจ้าง.....
 เลขที่.....

ประกาศ สอบราคาจ้าง/ประกวดราคาจ้าง

กรมชลประทาน โดย..... (ระบุชื่อหน่วยงาน/โครงการ)..... มีความประสงค์จะ
 ประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จ้าง.....
 ของงาน/กิจกรรม.....
 ราคาของงาน..... (ระบุลักษณะงาน)..... ในการประกวดราคาจ้าง ครั้งนี้
 เป็นเงินทั้งสิ้น..... บาท (.....) ราคากลางของทางราชการดังกล่าว
 ไม่ว่าผู้คนที่เสนอราคาจะต้องพิจารณาไปตามนั้น ผู้เสนอราคาจะรับผิดชอบในการออกแบบและคำนวณ
 ราคางานเองจะนำราคากลางของทางราชการมาปรับเพื่อความรับผิดชอบ หรือเรียกร้องราคางานเพิ่มเติมในภายหลังไม่ได้
 และเนื่องจากงาน..... มีมูลดินที่ขุดลอกหรือก่อสร้างนอกเหนือจากที่กรมจะนำไปใช้
 เพื่อประโยชน์ของทางราชการ จำนวนประมาณ..... ลบ.ม. ผู้เสนอราคาที่จะยื่นประมูลขอรับซื้อไว้
 ทั้งหมด ในอัตรา.....บาท

39

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

ร่าง - แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอกหรือก่อสร้างแหล่งน้ำ (ฉบับร่าง - 25 กุมภาพันธ์ 2552) 24

ข้อกำหนดแนบท้ายสัญญา

- ข้อ 10 ถ้าผู้รับจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามแบบการขุดลอกฯ หลักเกณฑ์วิธีการ หรือข้อกำหนดในสัญญา
 ไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดดังกล่าวข้างต้น กรมชลประทานผู้ว่าจ้าง มีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว
 ในที่ดินทั้งหมด หรือแต่บางส่วนได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าว
- ข้อ 11 นอกเหนือจากเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น หากต้องปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น
 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ.2543 หรืออื่น ๆ ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามด้วย
- ข้อ 12 เนื่องจากงาน..... มีมูลดินที่ได้จากการขุดลอกหรือขุด
 ลอก นอกเหนือจากที่จะนำไปใช้ในการก่อสร้าง ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับซื้อไว้ทั้งหมดจำนวน
 ประมาณ.....ลูกบาศก์เมตร ในราคาไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ.....บาท รวม
 เป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ..... บาท การวัดปริมาณมูลดินดังกล่าวจะวัดปริมาณที่ขุดได้

40

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

แบบใบเสนอราคาซื้อข้อมูลดินที่ขุดได้

งานก่อสร้าง _____
 งบประมาณขอซื้อ / _____ ฉบับที่ _____

บริษัท/ห้าง _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรียน คณะกรรมการโครงการหลวง _____
 ข้าพเจ้าบริษัท/ห้าง _____ ยินดีเสนอขายดินที่ขุดได้
 ดินที่ขุดได้จำนวน _____ โดยข้าพเจ้าขอเสนอปฏิทินการขุดดินแก่กรรมการฯ และกรรมการฯ ยินดี
 ดินที่ขุดได้ออกไปจากบริเวณก่อสร้างตามกำหนดระยะเวลาขุดลอก

ประเภท	ปริมาณ	ชนิด	ราคาต่อหน่วย	รวม	รวม	รวม
1. มูลดินขุดลอก		ถม				

(.....) ตัวอักษร ยินดีเป็นเวลาที่ท่าน
 สักใจส่งมอบให้ไปนี้

(.....) ผู้จัดการบริษัท/ห้าง
 (.....) ประทับตรา (ถ้ามี)

กรณี เสนอราคา : เสนอราคาซื้อข้อมูลดิน

แบบใบยื่นคำขอรับข้อมูลดินที่ขุดได้

งานก่อสร้าง _____
 งบประมาณขอซื้อ / _____ ฉบับที่ _____

บริษัท/ห้าง _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรียน คณะกรรมการโครงการหลวง _____
 ข้าพเจ้าบริษัท/ห้าง _____ ยินดีขอซื้อดินที่ขุดได้
 ดินที่ขุดได้จำนวน _____ โดยข้าพเจ้าขอเสนอปฏิทินการขุดดินแก่กรรมการฯ และกรรมการฯ ยินดี
 ดินที่ขุดได้ออกไปจากบริเวณก่อสร้างตามกำหนดระยะเวลาขุดลอก

ประเภท	ปริมาณ	ชนิด	ราคาต่อหน่วย	รวม	รวม	รวม
1. มูลดินขุดลอก		ถม				

(.....) ตัวอักษร ยินดีเป็นเวลาที่ท่าน
 สักใจส่งมอบให้ไปนี้

(.....) ผู้จัดการบริษัท/ห้าง
 (.....) ประทับตรา (ถ้ามี)

หมายเหตุ : ผู้เสนอราคาทั้งหมดจะประเมินราคา (e-Auction) จะพิจารณาราคาเฉลี่ยและ

กรณี ประกวดราคา : ยินยอมรับข้อมูลดิน

41

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

ทันในปีงบประมาณ พ.ศ.2552 จึงอนุมัติในหลักการให้กรมชลประทานกำหนดเงื่อนไขการรับซื้อมูลดินที่
 ขุดได้ไว้ในเอกสารการประกวดราคาได้ โดยให้ผู้ชนะการประกวดราคาเสนอราคาซื้อข้อมูลดินที่ขุดได้
 คราวเดียวกัน โดยต้องเสนอราคาไม่ต่ำกว่าราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ โดยให้พิจารณาปรับราคาจากผู้ชนะการ
 ประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้นำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์
 ต่อไป (หนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค 0310/10339 ลงวันที่ 11 กันยายน 2551)

1.) พิจารณา ผู้เสนอราคา ก.

- เสนอราคา ค่าก่อสร้าง = 1,000,000 บาท
- เสนอ รับข้อมูลดิน = 300,000 บาท

ผลต่าง = 700,000 บาท

2.) พิจารณา ผู้เสนอราคา ข.

- เสนอราคา ค่าก่อสร้าง = 1,100,000 บาท
- เสนอ รับข้อมูลดิน = 450,000 บาท

ผลต่าง = 650,000 บาท

ผู้เสนอราคา ข. ชนะการประกวดราคา = 50,000 บาท (รัฐ ได้ประโยชน์)

42

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

1.) ขออนุญาตผู้ว่าราชการจังหวัด

2.) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคาขั้นต่ำของดินที่ขุดได้

- ไม่น้อยกว่า 3 คน กรรมการอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้ชำนาญการประเมินมูลดิน

3.) การกำหนดเงื่อนไขเอกสารสอราคา/ประกวดราคา

- การเสนอราคาซื้อมูลดินจะต้องรับซื้อไม่ต่ำกว่าราคาที่คณะกรรมการประเมิน

4.) การกำหนดเงื่อนไขในสัญญา

- เงื่อนไขการชำระเงินค่ามูลดิน

43

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

2 กรณี : จำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง มีขั้นตอน ดังนี้

5.) การตรวจวัดปริมาณดินและการนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

5.1) การตรวจวัดปริมาณดิน

การตรวจวัดปริมาณดิน

การวัดปริมาณมูลดิน ให้วัดปริมาณที่ขุดได้จริงตามที่ผู้ควบคุมงานของผู้ว่าจ้างสั่งการ มีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตรซึ่งได้รวมส่วนขยายตัวไว้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ ให้ยึดวิธีวิธีการตรวจวัดปริมาณงานของผู้

ข้อ 13 ปริมาณดินที่ขุดได้และเป็นส่วนที่นอกเหนือจากที่จะนำไปใช้ในการก่อสร้างตามสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องขนย้ายออกจากพื้นที่ก่อสร้างโดยผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำทางลำเลียงและจัดหาสถานที่ทั้งดินเองด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง และต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง หาก

5.2) การนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน

ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2551

ข้อ 97 กำหนดให้การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน ให้นำส่งอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้าวางราชการใดมีเงิน

44

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

3 กรณี : การตีราคาเป็นค่าจ้างขุดลอก

ขั้นตอนและวิธีการ : เช่นเดียวกับวิธีการจำหน่ายมูลดินให้ผู้รับจ้าง

ผู้ว่าราชการจังหวัด และแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคาขั้นต่ำของดินที่ขุดได้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการเช่นเดียวกับวิธีการจำหน่ายมูลดินให้กับผู้รับจ้าง ซึ่งจะแตกต่างกันเฉพาะในส่วนการกำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าจ้าง เท่านั้น

งบทึ่เหลือ : เป็นงบเหลือจ่ายหรือไม่ ?

3. กรณีกรมชลประทานมีความประสงค์จะนำดินที่ขุดได้ไปตีราคาเป็นค่าจ้างขุดลอกและราคาประเมินกรวด หิน ดินทรายเกินกว่าค่าจ้าง ผู้รับจ้างต้องจ่ายเงินส่วนเกินนี้ให้แก่ทางราชการ โดยผู้ใช้ที่ราชพัสดุจะต้องนำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของกรมธนารักษ์ เนื่องจากเงินที่ได้จากทรัพย์สินอันเป็นที่ราชพัสดุจะต้องนำส่งคลังตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 กรณีกรมชลประทานจะนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์หรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณเป็นรายอื่นหรือไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่เข้าข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ.2502 มาตรา 24 วรรคสี่ (1) - (4)

45

แนวทางการจำหน่ายดินที่ได้จากการขุดลอก ในที่ราชพัสดุ

สรุป แนวทางปฏิบัติ :

1.) ด้านระเบียบพัสดุ : เป็นดังกล่าวข้างต้น

2.) ด้านการจัดทำ ปมก. :

- ราคางาน ปริมาณดินที่จำหน่ายให้ผู้รับจ้าง คัดเฉพาะค่าขุด เท่านั้น

46

ตัวอย่าง กรมทรัพยากรน้ำ ตั้งงบประมาณดำเนินการ

การจัดการวัสดุที่ได้จากการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในอำนาจการดูแลรักษาของ
กระทรวงมหาดไทย/กรมเจ้าท่า

47

ตารางเปรียบเทียบการจัดการวัสดุของข้อระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย	กรมเจ้าท่า
เป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก	เป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก
จ่ายแทนค่าจ้างขุดลอก หากมีส่วนเกิน จากค่าจ้างต้องจ่ายค่าตอบแทน กรวด หิน ดิน ทราย คีนแก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	จ่ายแทนค่าจ้างขุดลอก หากมีส่วนเกิน จากค่าจ้างต้องจ่ายค่าตอบแทน กรวด หิน ดิน ทราย คีนแก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
นำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ	นำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ

48

• หนังสือกรมเจ้าท่ามอบอำนาจ ผวจ.

(สำเนา)

คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
ที่ 498/2546

เรื่อง มอบอำนาจ "เจ้าท่า" ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย

เพื่อให้การดูแลรักษาและการขุดลอกร่องน้ำทางเรือเดินทั่วประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้การป้องกันและการแก้ไขปัญหาลูกกบฏและความแห้งแล้งเป็นอย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุกาณ์

อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีในฐานะ "เจ้าท่า" ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 จึงมอบอำนาจ "เจ้าท่า" ตามมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2535 ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดดังต่อไปนี้

1. ให้มีอำนาจอนุญาตเกี่ยวกับการขุดลอกร่องน้ำทางเรือเดินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเดินเรือ การระบายน้ำ การป้องกันลูกกบฏและความแห้งแล้ง และเพื่อการรักษาสภาพแนวสำน้ำที่อยู่ในเขตอำนาจ โดยจะต้องคำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

2. ให้มีอำนาจรวมเงินใบอนุญาตให้ขุดลอก แก๊วไซหรือเปลี่ยนแปลงร่องน้ำทางเรือเดินตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ.2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และค่าธรรมเนียมการตรวจพิจารณาและสำรวจการขุดลอก แก๊วไซหรือเปลี่ยนแปลงร่องน้ำทางเรือเดิน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 69 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 8) พระพุทธศักราช 2481 เพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดินต่อไป

3. การพิจารณาอนุญาตและการจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการขุดลอกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์แบบท้ายคำสั่งนี้

4. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุญาตให้ผู้ใดขุดลอกตามคำสั่งมอบอำนาจฉบับนี้ ให้สำเนาหนังสืออนุญาตแจ้งให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีทราบทุกครั้งที่ขุด

สั่ง ณ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2546

(ลงชื่อ) วันชัย ศาวตุลหัต
(นายวันชัย ศาวตุลหัต)

อธิบดี

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

49

ขั้นตอน

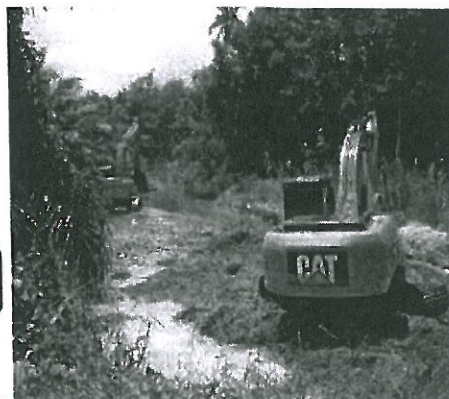
การบริหารจัดการดินที่ได้จากการขุดลอก แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์

1. ขั้นตอนการสำรวจออกแบบ เมื่อมีคำขอโครงการ (ควรเป็น จังหวัดร้องขอ)

2. ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

3. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

4. ขั้นตอนระหว่างดำเนินการขุดลอก

50

ตารางรายละเอียดที่ดินสาธารณประโยชน์

ตำบล ไทโกส อำเภอ เมืองปาน จังหวัด พะเยา

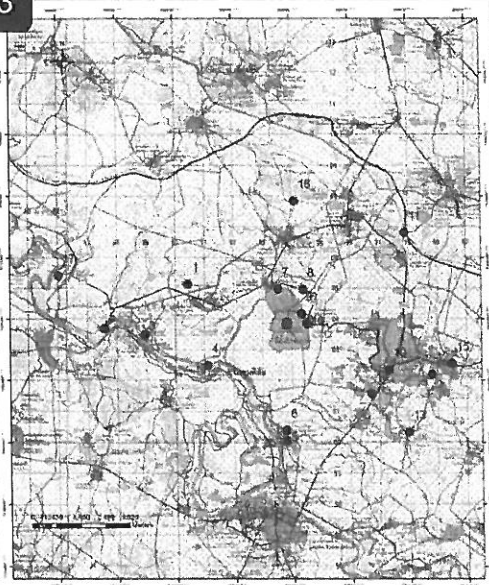
ที่	ชื่อที่สาธารณประโยชน์สาธารณบุคคล	หมู่ที่	บ้าน	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พิกัด		หมายเหตุ
					X	Y	
1	วัดพุทธคุณ ไทโกส	1	ไทโกส	4			
2	โรงเรียน (โรงเรียนวัดพุทธคุณ)	1	ไทโกส	1			
3	ร.ร. ไทโกส (โรงเรียนวัดพุทธคุณ)	2	ไทโกส	4			
4	วัดชุมชนหนอง	๗	น. หนอง	๑๕			
5	วัดหนองบัว	3	น. หนองบัว	8			
๖	วัดบ้านไร่	3	น. บ้านไร่	๖๐			
7	วัดบ้านไร่	3	น. บ้านไร่	16			
8	วัดบ้านไร่	4	น. บ้านไร่	๑๘			
9	วัดบ้านไร่	4	- - -	60			
10	วัดบ้านไร่	5	น. บ้านไร่	2			
11	วัดบ้านไร่	5	- - -	4			
12	วัดบ้านไร่	5	- - -	5			
13	วัดบ้านไร่	6	น. บ้านไร่	6			
14	วัดบ้านไร่	6	- - -	1			
15	วัดบ้านไร่	6	- - -	1			

ตารางรายละเอียดที่ดินสาธารณประโยชน์

ตำบล ไทโกส อำเภอ เมืองปาน จังหวัด พะเยา

ที่	ชื่อที่สาธารณประโยชน์สาธารณบุคคล	หมู่ที่	บ้าน	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พิกัด		หมายเหตุ
					X	Y	
16	วัดบ้านไร่	7	น. บ้านไร่	10			
17	วัดบ้านไร่	8	น. บ้านไร่	๕			
18	วัดบ้านไร่	8	- - -	2			
19	วัดบ้านไร่	9	น. บ้านไร่	๕			
20	วัดบ้านไร่	10	น. บ้านไร่	6			
๒๑	วัดบ้านไร่	11	น. บ้านไร่	๑			
๒๒	วัดบ้านไร่	12	น. บ้านไร่	๕			
๒๓	วัดบ้านไร่	12	- - -	15			
๒๔	วัดบ้านไร่	13	น. บ้านไร่	๑๐			
๒๕	วัดบ้านไร่	14	น. บ้านไร่	๑			
๒๖	วัดบ้านไร่	14	- - -	6			

1.3

ตารางแสดงพื้นที่ของพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	ประเภทพื้นที่	พื้นที่		รวม
		ไร่	ตารางวา	
1	พื้นที่เกษตรกรรม	120,000	1,800,000	1,920,000
2	พื้นที่อยู่อาศัย	80,000	1,200,000	1,280,000
3	พื้นที่พาณิชยกรรม	50,000	750,000	800,000
4	พื้นที่อุตสาหกรรม	30,000	450,000	480,000
5	พื้นที่ว่างเปล่า	20,000	300,000	220,000
6	พื้นที่น้ำ	10,000	150,000	160,000
7	พื้นที่ป่าไม้	5,000	75,000	80,000
8	พื้นที่อื่น ๆ	2,000	30,000	32,000
รวม		247,000	3,750,000	3,997,000

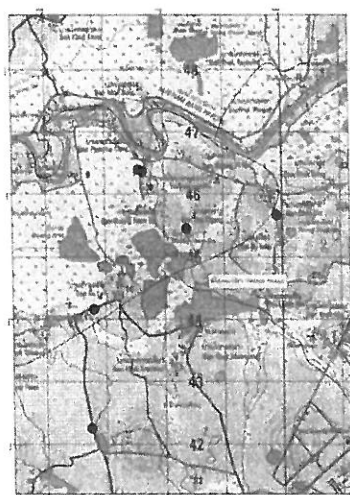
รูปที่ 1.3 แสดงพื้นที่ของพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ที่ดินตามประเภทพื้นที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษา

กรมโยธาธิการและผังเมือง

โครงการศึกษาและออกแบบผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

เขตเมืองชั้นใน

ประเภทพื้นที่	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางวา)
พื้นที่เกษตรกรรม	120,000	1,800,000
พื้นที่อยู่อาศัย	80,000	1,200,000
พื้นที่พาณิชยกรรม	50,000	750,000
พื้นที่อุตสาหกรรม	30,000	450,000
พื้นที่ว่างเปล่า	20,000	300,000
พื้นที่น้ำ	10,000	150,000
พื้นที่ป่าไม้	5,000	75,000
พื้นที่อื่น ๆ	2,000	30,000
รวม	247,000	3,750,000

ตารางแสดงพื้นที่ของพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	ประเภทพื้นที่	พื้นที่		รวม
		ไร่	ตารางวา	
1	พื้นที่เกษตรกรรม	120,000	1,800,000	1,920,000
2	พื้นที่อยู่อาศัย	80,000	1,200,000	1,280,000
3	พื้นที่พาณิชยกรรม	50,000	750,000	800,000
4	พื้นที่อุตสาหกรรม	30,000	450,000	480,000
5	พื้นที่ว่างเปล่า	20,000	300,000	220,000
6	พื้นที่น้ำ	10,000	150,000	160,000
7	พื้นที่ป่าไม้	5,000	75,000	80,000
8	พื้นที่อื่น ๆ	2,000	30,000	32,000
รวม		247,000	3,750,000	3,997,000

รูปที่ 1.4 แสดงพื้นที่ของพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ที่ดินตามประเภทพื้นที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษา

แผนที่ตำแหน่งแผนที่ที่ศึกษา

กรมโยธาธิการและผังเมือง

โครงการศึกษาและออกแบบผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

เขตเมืองชั้นใน

ประเภทพื้นที่	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตารางวา)
พื้นที่เกษตรกรรม	120,000	1,800,000
พื้นที่อยู่อาศัย	80,000	1,200,000
พื้นที่พาณิชยกรรม	50,000	750,000
พื้นที่อุตสาหกรรม	30,000	450,000
พื้นที่ว่างเปล่า	20,000	300,000
พื้นที่น้ำ	10,000	150,000
พื้นที่ป่าไม้	5,000	75,000
พื้นที่อื่น ๆ	2,000	30,000
รวม	247,000	3,750,000

2. ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

2.1 ร่างหนังสือเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อ ผวจ. ผ่านที่ตมจังหวัด มีหัวข้อดังนี้

- (1) หลักการและเหตุผลในการขุดลอก
- (2) วัตถุประสงค์
- (3) เป้าหมาย
- (4) สถานที่ตั้งแหล่งน้ำที่จะทำการขุดลอก
- (5) ออกแบบในการขุดลอก แบบพิมพ์เขียว ระบุขอบเขต ความกว้าง ความยาว และความลึก
- (6) คำนวณปริมาณกรวด หิน ดิน ททราย ที่คาดว่าจะได้รับจากการขุดลอก
- (7) วิธีการที่จะทำการขุดลอก เช่น ใช้เครื่องจักร หรือแรงงานคน
- (8) ระยะเวลาในการขุดลอก
- (9) วิธีการจัดการกรวด หิน ดิน ททราย ที่ได้จากการขุดลอก เป็นการจำหน่ายเพื่อนำไปใช้เป็นผลประโยชน์ตอบแทน หรือค่าจ้างในการขุดลอก (ตามนัยข้อ 6 ของระเบียบฯ)
- (10) ผู้ที่จะดำเนินการขุดลอก หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการด้วยตนเองหรือจัดจ้างตามระเบียบพัสดุฯ (ใช้เงินงบประมาณหรือไม่ใช้) (ตามนัยข้อ 5 ข้อ 6 ของระเบียบฯ)

57

Thank you for your attention.

58